

ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

JOHAN KLEHS
Առաջին Շրշան
Հեյվորդ

DEAN ANDAL
Երկրորդ Շրշան
Ստորագրություն

CLAUDE PARRISH
Երրորդ Շրշան
Տորենս

JOHN CHIANG
Չորրորդ Շրշան
Լու Անչելես

KATHLEEN CONNELL
Նահանգային Վերահսկիչ
Սահմանադրություն

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՈՐԵՆ
JAMES E. SPEED

Ժամանթ: Այս հրատարակությունում կատարվող հաստատումները ունեն ընդհանուր բնույթ և այժմեական են 2001 թ. Փետրվարը նկատի առած: Վաճառքի և օգտագործման հարկի օրենքներն ու կանոնները բարդ են և ենթակա փոփոխությունների: Եթե այս հրատարակությանը և օրենքների ու կանոնների միջև գտնվեն հակառակություններ, վճիռները կհիմնվեն օրենքների և կանոնների վրա:

STATE BOARD OF EQUALIZATION

Publication 33 - AN • February 2001 • LDA
Հրատարակություն 33 • Փետրվար 2001 • ԼԴԱ

Քալիֆորնիայում Վաճառք Անելը

Ժամանթացում՝ Հավասարեցումի
Նահանգային Վարչության Հետ:

Քալիֆորնիայի Հավասարեցումի
Նահանգային Վարչությունը (Տէը Չալի-
հորնիա Ստատը Բոարդ ոհ Ըբալիցա-
տիոն) ողջունում է ձեզ և ձեր նոր
առևտրական ձեռնարկությունը: Մեր
նահանգն ունի ձեռներեց անձանց և
շահաբեր գործարքների մի հարուստ
պատմություն, և մենք ձեզ մաղթում ենք
համանման հաջողություն: Այս
հրատարակությունը հակիրճ կերպով ձեզ
կծանոթացնի Քալիֆորնիայում վաճառք
անող յուրաքանչյուր անձի համար
կիրառվող օրինական պահանջների մի
մասին: Այսուհանդերձ, խնդրում ենք, որ
նկատի ունենաք, որ նահանգի
առևտրական կարգերը և հարկային
օրենքները բավականին բարդ են և սա
ամբողջական ուղեցույց չի ներկայացնում
իրենից: Մեր պաշտոնյաները պատրաստ
են պատասխան տալու հարկային
դրության առնչվող ձեր ցանկացած
հավելյալ հարցին: Շատերը Անգլերենից
բացի խոսում են այլ լեզուներ:

Ավելի քան 100 տարի, Քալիֆորնիայի
Հավասարեցման Նահանգային Վարչությունը
(Վարչություն) կատավարել է Քալիֆորնիա
Նահանգի հարկային դրությունը: Այսօր,
հիմնարկը վարում և հավաքում է հարկերի
և վճարների 26 ծրագրերի հարկերը:
Առևտրական գործողությունների համարյա
բոլոր ձյուղերում մեկ միջինից ավելի
առևտրական ձեռնարկություններ են
գրանցված Վարչությանը մոտ: Նրանց
վճարած հարկերը սատար են հանդիսանում
դպրոցներին, հիվանդանոցներին,
ուսումնականությանը, ճանապարհներին և
շատ ուրիշ կենսական ծառայությունների:

Քալիֆորնիայում Վաճառորդի Արտոնագիր

Քալիֆորնիայում վաճառորդի արտոնագիրը
ձեզ իրավասություն կտա իրեր վաճառելու
մեծաքանակ թե փոքրա քանակ
մակարդակների վրա, ինչպես նաև
մատակարարներին/(surpplier) տալու
վերավաճառ թի (resale) վկայագրեր
(տես «Վաճառորդի Արտոնագիրը ընդդեմ
Վերավաճառման Վկայագրի»): Դուք
վաճառորդի արտոնագիր կտանաք
Հավասարեցման Վարչության մոտ
գրանցվելու պահին: Ընդհանրապես,
դուք պետք է գրանցված լինեք՝ թեկուզ
ժամանակավորապես՝ որպեսվի օրինավոր
կերպով կարողանալ ապրանքներ,
մեքենաներ կամ այլ շոշաթելի անձնական
ստացվածքներ վաճառել (sell) կամ վարձել
(lease) Քալիֆորնիայում: (Ժամանակավոր
արտոնագրերը տրվում
են այսպիսի վաճառորդների, որոնց
վաճառման գործունեությունը չի տևի
30 օրից ավելի, ինչպես՝ տոնածառեր
վաճառողներն ու ձեռային
աշխատանքների վաճառականները):
Խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ
Քալիֆորնիայի վաճառորդի արտոնագիրը
ձեզ ոչ մի այլ իրավունք կամ
առանձնաշնորհում չի տա տեղական,

նահանգային կամ դաշնակցային
օրենքների ներք:

Վաճառորդի Արտոնագիրը Ընդեմ Վերավաճառման Վկայագրի

Չնայած շատ անձեր օգտագործում են
վաճառորդի արտոնագիր և վերավաճառման
վկայագրի եղբերը մեկը մյուսի փոխարեն,
դրանք վերաբերվում են տարբեր բաների:
Վաճառորդի արտոնագիրը տրվում է մեր
հիմնարկի կողմից և ձեզ իրավունք է
շնորհում մեր նահանգում վաճառք
կատարելու: Վաճառորդի արտոնագիրը
ապահովելուց հետո, դուք կարող եք
վերավաճառման վկայագրի տալ ձեր
մատակարարներին՝ գնելու համար իրեր,
որոնք դուք կվաճառեք ձեր առևտրական
գործունեությանը ընթացքում:
Վերավաճառքի վկայագրի տվյալները
ձեզ իրավասություն կտա այդ իրերը
գնելու առանց վաճառորդին հարկ
վճարելու: Վաճառորդի արտոնագիրը
գնման արտոնագիր չէ: Դուք դեռևս
ստիպված եք հարկ վճարել այն բոլոր
իրերի համար, որոնք ձեր առետրի
ընթացքում կօգտագործեք, բայց չեք
վաճառի (ինչպես գրասենելկային
պիտույքները):

Վաճառորդի Արտոնագրի Համար Դիմելը

Վաճառորդի արտոնագրի դիմումնագիրը
դուք կարող եք ձեռք բերել՝ մեր
ուսուայնէջից, որն է www.boe.ca.gov,
հեռախոսելով մեր Տեղեկատվական
Կենտրոնը 1-800-400-7115 համարով,
այցելելով տեղական մի գրասենյակ, կամ
էլ թղթատարի միջոցով: Եթե դուք դիմեք
թղթատարով, ձեր արտոնագիրը սովորաբար
կտանաք 7-ից 14 օրերի ընթացքում: Եթե
դուք անձամբ դիմեք, տեղական
գրասենյակը հավանական է, որ կարողանա

նույն օրում ձեզ ապահովել արտոնագրով:
Խնդրվում է, որ սոուգեք, որ դիմումնագիրը
լրացվել է ամբողջովին, սոորագրվել է և
ուղարկվել մեզ թղթատարով՝ խնդրված բոլոր
փաստաթղթերի պատճենների հետ մեկտեղ:

Որպեսի լրիվ ամբողջացնեք ձեր
դիմումնագիրը, անհրաժեշտ է, որ դուք
ներկայացնեք տեղեկություն ձեր
առևտրական ձեռնարկության մասին,
ներառելով մանրամասնությունները
դրամատնային հաշվի և նախատեսված
եկամտի: Եթե դուք ձեր առևտրական
ձեռնարկությունը գնել եք, անհրաժեշտ
է, որ ներկայացնեք նախորդ
սեփականատիրոջ անունը և վաճառորդի
արտոնագրի համարը: Որպեսի վստահ
լինեք, որ նախորդ սեփականատիրոջ
կողմից պարտք մնացած վաճառման կամ
օգտագործման հարկեր չեք ստիպվի
վճարել, անհրաժեշտ է, որ դուք մեզանից
պահանջեք հարկի պարտապերծության
հաստատագիր՝ նախքան դուք կգնեք այդ
առևտրական ձեռնարկությունը:

Վաճառորդի արտոնագիրը անվճար է:
Բայց հնարավոր է, որ մենք ձեզանից
պահանջենք երաշխավորական կանխավճար՝
նայած թե ինչպիսի առևտրական
ձեռնարկություն կամ հարկի ենթակա
նախատեսված վաճառք ունեք:

Վաճառորդի Արտոնագիր Ունեցողների Պարտավորությունները

Երբ դուք վաճառորդի արտոնագիր ունեք,
անհրաժեշտ է, որ դուք՝

- Ժամանակ հատկացնեք սովորելու, թե
ձեր առևտրական գործողություններում
ինչպե՞ս է պետք կիրառել վաճառման և
օգտագործման հարկերի օրենքները:
- Պահեք պատշաճ արձանագրություններ,
որոնք փաստացիությունները

ձեր վաճառքներն ու գնումները (տես
«Արձանագրություններ Պահելը»):

- Վարչությանը պարբերաբար
ներկայացնեք վաճառքի և
օգտագործման հարկերի մուծման
թերթիկները: Վարչությունը կորոշի ձեր
վճարման պարբերականությունը և ձեզ
կթելադրի թերթիկները ներկայացնել
ամսական, եռամսյա կամ տարեկան
դրությամբ:
- Վճարեք բոլոր վաճառքի կամ
օգտագործման ձեզ բաժին ընկած
հարկերը (Ծանոթ՝ երբ դուք մի բան եք
վաճառում, կարող եք ձեր հաճախորդից
գանձել մի գումար, որը հավասար է
ձեր վճարելիք հարկին: Սա սովորաբար
հիշատակվում է որպես վաճառքի հարկ՝
ձեր ստացագրի կամ վճարագրի վրա):

Արձանագրություններ Պահելը

Պետք է, որ դուք պահեք
արձանագրություններ, որոնք անհրաժեշտ
են Վաճառքի և Օգտագործման Հարկի
Օրենքի ներքև ձեր ճշգրիտ հարկային
պարտավորությունը որոշելու համար,
ինչպե՞ս

- Հաշվետոմարներ, որոնք կընդգրկեն ձեր
մուտքն ու ելքը (օրինակ՝ ձեր մայր
տոմարը և հաշվետետրերը): Այս
տեղեկությունը կարող է ի պահ դրվել
նաև համակարգիչներում:
- Սկզբանական գրառումների փաստաթղթեր
(օրինակ՝ վճարագրեր, ստացականներ,
հաշվեցույցեր, աշխատանքային
պատվերներ, պայմանագրեր, կամ այլ
փաստաթղթեր), որոնք կհիմնավորեն ձեր
հաշվետոմարների գրառումները:
- Ձեր հարկի մուծման թերթիկների
պատրաստությունից առաջացած
փաստաթղթեր և սևագրություններ:
- Ձեր հաճախորդներից ստացած
ցանկացած վերավաճառքի վավերագիր:

Անհրաժեշտ է, որ ձեր
արձանագրությունները ցույց տան՝

- Առետրական ընդհանուր եկամտի
համախառն ստացականները, ներառած՝
ապրանքների վաճառքը կամ վարձով
տալը, ներառած՝ այնպիսի եկամուտը,
որը հնարավոր է, որ դուք նկատեք
տրապեզի:
- Ձեր հարկի մուծման թերթիկների վրա
ներկայացված բոլոր վեղչերը:
- Ընդհանուր գնողական արժեքը բոլոր
այն իրերի, որոնք գնվել են վաճառքի կամ
վարձով տալու նպատակով, կամ էլ
ձեր անձնական օգտագործման համար:

Վաճառքի և օգտագործման հարկի
արձանագրությունները ընդհանրապես
անհրաժեշտ են, որ դուք պահեք առնվազն
չորս տարի:

Հավելվածական Պայմաններ

Ձեր Առևտրական Ձեռնարկության Համար

Բացի վաճառորդի արտոնագրի համար
գրանցվելուց, հնարավոր է, որ դուք
պետք ունենաք գրանցվելու մեր վարած
մեկ կամ մեկից ավելի այլ հարկի կամ
վճարի ծրագրերի համար: Հնարավոր է
նաև, որ դուք կարիք ունենաք ձեռք
բերելու այլ վկայականներ, արտոնագրեր
կամ փաստաթղթեր, որպեսի կարողանք
բանեցնել ձեր առևտրական
ձեռնարկությունը: Առևտրի Պալատները
(Chamber of Commerce), տնտեսական
զարգացման կազմակերպությունները և
առևտրի կազմակերպությունները
տեղեկատու լավ աղբյուրներ են: Հաճախ
բաղաքի կամ մարզի առևտրական
արտոնագրումի բաժանմունքը կարող է
օգտակար լինել ձեզ, կամ էլ դուք կարող
եք հնարավոր մեկ՝ օգնության հարցով:

Հարկ Մուծողների Իրավունքների Պաշտպաններ

Որպես Կալիֆորնիայում հարկ մուծող,
դուք ունեք շատ իրավունքներ, ինչպես՝
խորհրդապահության իրավունքը, արդար
վերաբերմունքի արժանանալու իրավունքը,
ինչպես նաև մեր տնորինումների դեմ
բողոքարկելու իրավունքը: Եթե դուք
անկարող եք լուծել Վարչության որևէ
պաշտոնյայի հետ ծագած մի վեճ, կամ
եթե ցանկանում եք ավելի լայն
տեղեկություն ստանալ Վարչությանը
կողմից տնորինված ցանկացած հարկի
կամ վճարի ծրագրի ներքև ձեր
ունեցած իրավունքների մասին, կարող
եք հնարավոր մեջ Հարկ Մուծողի
իրավունքների Պաշտպանների
Գրասենյակ/Տավաճքադրսի Ռիգէտո
Ադրբաջանակ ՈՒՀԻՀԸ, 1-888-324-2798
անվճար համարով:

Հավելվածական Համար

Այն դեպքում, որ ցանկանաք ունենալ
թարգմանչի օգնություն, խնդրում ենք
հնարավոր մեկ՝ ժամադրություն
ապահովելու համար: Մենք կգործադրենք
ամեն ջանք, որպեսի ձեզ համար
ապահովենք Վարչության մի պաշտոնյայի,
որը խոտամ է ձեր լեզուն: Եթե
նախընտրում եք, դուք կարող եք,
բնականաբար, բերել ձեր թարգմանչին:
Բոլոր դեպքերում, մենք կգործադրենք
ամեն ջանք՝ ձեզ հնարավոր են
հաղորդակցելու նպատակով: Եթե մեր
ծառայությունների կատարելագործման
կապակցությամբ ունեք առաջարկներ,
խնդրում ենք, որ իմացնեք մեկ:

Վարչության և նրա հարկային ծրագրերի,
հաստատակությունների, հարկային
լրատպության և միջոցառումների մասին
տեղեկություն դուք կգտնեք Ինտերնետի
միջոցով, հետևյալ ոստայնեցում՝
www.boe.ca.gov.